framtibierna. Släktena *Martianus* och *Cynaeus* kan läggas till genom följande omskrivning av Landins (1970:345) båda alternativ under 31.

31. Täckvingarnas yttre strimmellanrum med smala längskölar .... *Tribolium*
— Täckvingarnas yttre strimmellanrum mycket fint punkterade, utan smala längskölar 31a
31a. Baktarsernas 1:a led knappt längre än bred, kortare än 2:a + 3:e tillsammans; sista leden minst så lång som de tre föregående tillsammans. Längd: 2,5—3 mm .... *Palorus*
— Baktarsernas 1:a led minst dubbelt så lång som bred, så lång som eller något längre än 2:a + 3:e tillsammans; sista leden kortare än de tre föregående tillsammans. Längd 5 mm eller mer 31b
31b. Kropp cylindrisk med översidan tydligt välvd. Längd 5 mm .... *Martianus*
— Kropp dorsoventralt tillplattad. Längd 6 mm eller mer .... *Cynaeus*

De tre arterna i släktet *Cynaeus* kan skiljas åt enligt följande tabell.

1. Kropp tvåfärgad med täckvingarna klarröda och huvud och halssköld mörkbruna. Kalifornien .... *C. depressum* Horn
— Kropp enfärgat mörkbrun till svart 2
2. Täckvingarna mellan längsstrimmorna fullständigt plana, svagt välvda endast mot sidorna. Halssköld bredast vid basen. Habitus och aedeagus som i Fig. 1—4. Arizona, Kalifornien, N. Mexico. Införd i Sverige .... *C. angustatus* LeConte
— Täckvingarna mellan längsstrimmorna välvda. Halssköld bredast vid mitten, med sidorna jämnt avrundade från basen till framhörnen. Centralamerika .... *C. opacus* Champion

Litteratur

Crook, P.G., Novak, J.A. & Spilman, T.J. 1980. The lesser mealworm Alphitobius diaperinus in the scrotum of Rattus norvegicus, with notes on other vertebrate associations. — Coleopts Bull. 34:393—396.

Ferrer, J. 1988. Svartbaggen Martianus dermestoides (Chevrolat, 1878) funnen i Skåne. — Ent. Tidskr. 109:48—49.

Jeannel, R. 1961. La Gondwanie et le peuplement de l'Afrique. — Ann. Mus. Roy. Afrique centrale, Aci. Zool. 102:1—161.

Landin, B.-O. 1970. Fältfauna. Insekter. Del 2:1. Stockholm (Natur och Kultur).

LeConte, J. 1851. Descriptions of new species of Coleoptera from California. — Ann. Lyceum Nat. Hist. N.Y. 5:125—216.

LeConte, J. 1862. Classification of the Coleoptera of North America, prepared for the Smithsonian Institution. — Smiths. Misc. Col. 166:209—286.

Lundberg, S. 1986. Catalogus Coleopterorum Sueciae. Stockholm (Entomologiska föreningen & Naturhistoriska riksmuseet).

Summary

The American tenebrionid beetle *Cynaeus angustatus* (LeConte, 1851) is recorded for the first time from Sweden. It was found in August 1988 climbing a birch tree in Västerhaninge (prov. Södermanland), central Sweden.

B. Andersson, Pl 2180, S—148 00 Ösmo, Sweden. J. Ferrer, Stora Hundens gata 631, S—126 64 Haninge, Sweden.

Cryphia ereptricula (Lepidoptera, Noctuidae) tillfälligt funnen i Sverige

[*Cryphia ereptricula* (Lepidoptera, Noctuidae) accidentally found in Sweden]

GÖRAN PALMQVIST

Under arbetet med en till Naturhistoriska riksmuseet av prof. E. Sylvén donerad samling svenska fjärilar (delvis obestämda) blev museiass. B. Gustafsson uppmärksam på en *Cryphia*-art som snart kunde bestämmas till *C. ereptricula* (Treitschke, 1825). Exemplaret, en hane, är insamlad på ljus 23.8.1942 i Sk, Källstorp vid Svalöv, av E. Sylvén (Fig. 1).

Arten betecknas som xerotermofil och dess nordgräns i Europa går genom norra Frankrike, södra delarna av Väst- och Östtyskland, Polen och i sydost i riktning mot Svarta Havet (Heinicke & Nauman 1981). Norr om denna gräns finns en isolerad förekomst i Baltikum. I Lettland blev arten funnen 1963 (Šulçs 1968) och i Estland 1967 där också arten anges utbreda sig norrut (Mikkola 1978), men betecknas där ändå som lokal och sällsynt (Viidalepp 1977). Från Finland föreligger ett tillfälligt fynd från Sibbo, Spjutsund 20.8.1965 (Mikkola 1978, Mikkola & Jalas 1979).

Enligt Urbahn & Urbahn (1939) anträffades *C. ereptricula* ej sällsynt omkring 1870 så långt norrut som Stettin vid Östersjökusten. Vid denna tid blev arten också funnen i Mecklenburg och Ostpreussen. Intressant är att det tidigare enda svenska fyndet, det från 1860-talet, Sk, Farhult leg.

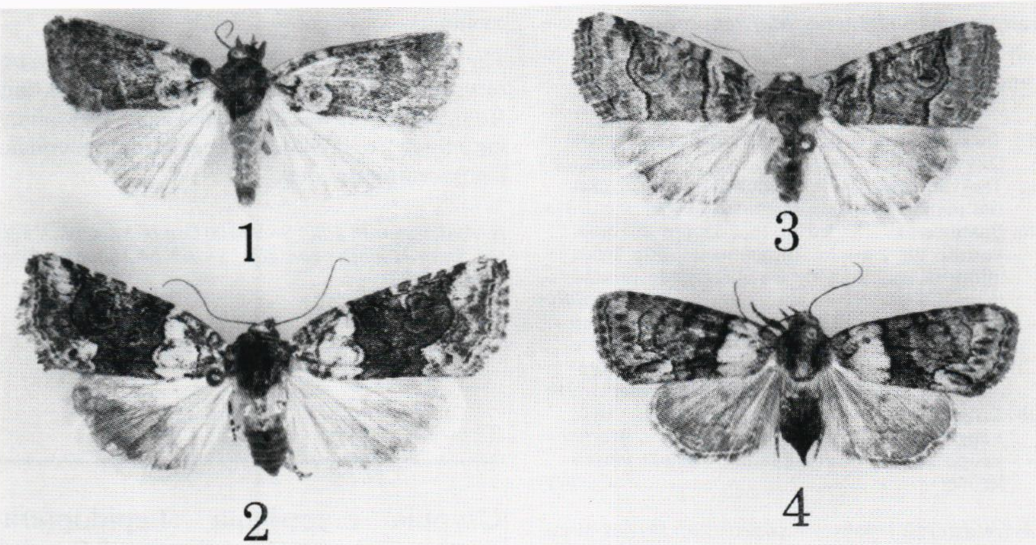

Fig. 1—4. *Cryphia*, habitus, 2,3 × naturlig storlek. — 1—2. *C. ereptricula* (Treitschke, 1825). –1. ♂, Sk: Källstorp 23.8.1942 leg. E. Sylvén. –2. ♀, Grekland, Peloponnesos, Aronaia, Mt. Chelmos 3.7.1981 leg. A. Moberg. –3. *C. ravula* (Hübner, 1813), ♀, Spanien, Albarracin, Teruel 23.7.1980 leg. A. Moberg. –4. *C. algae* (Fabricius, 1775), ♀, Grekland, Pindos, Aj. Paraskevi 3.8.1982 leg. A. Moberg.

Wallengren, (Nordström et al. 1969, Svensson et al. 1987) sammanfaller i tiden med en nordligare utbredning hos arten i Mellaneuropa.

Cryphia ereptricula uppfattades länge som en underart eller form av *C. ravula* (Hübner, 1813) (Fig. 2—3). Boursin (1952) visade slutligen att det rörde sig om två skilda arter. *C. ravula* har framvingar med ljust gråaktig grundfärg, mittfältet mörkare grått, svarta tvärlinjer, otydligt brunfärgad våglinje och ljusgrå bakvingar. Arten är dock variabel och former med rödbruna och svarta framvingar förekommer. *C. ereptricula* karakteriseras av ljusare bakvingar, på framvingarna är inre mellanfältet typiskt vitgrönt, mittfältet rödbrunaktigt och yttre mellanfältet har inslag av grönvita fjäll. Det skall sägas att lokalt i Spanien förekommer *C. ravula* som ssp *ereptriculoides* som i det yttre liknar *C. ereptricula* (Boursin 1952). *C. ravula* räknas som atlanto-mediterran och har sin nordgräns i Belgien, SV Västtyskland och Schweiz (Forster & Wohlfahrt 1971, Koch 1972).

I detta sammanhang bör *Cryphia algae* (Fabricius, 1775) omnämnas som en art att se upp med (Fig. 4). Arten är anträffad i 5 ex i Danmark, närmast Köpenhamn 1963 och Bornholm 1971 (Nordström et al. 1969, Fibiger & Svendsen 1981) och 1 ex i Finland vid Helsingfors 1963 (Mikkola 1978, Mikkola & Jalas 1979). *C. algae* är något mindre än *ravula* och *ereptricula*, har mörkgrå bakvingar, framvingarna är blekgrönaktiga med mörkare mittfält, men även *algae* är variabel och flera former med avvikande färgteckning oftast i grönt är beskrivna. I mittfältets form skiljer sig *algae* från *ereptricula* (Fig. 5—6).

Utbredningsgränsen norrut i Europa för *algae* ligger i linje från Holland till Hamburg i Västtyskland, norra delen av Östtyskland och Polen, södra Baltikum till Pskov-området. Under detta århundrade har utbredningsgränsen flyttats något norrut, vilket kan tyda på expansionstendenser (Heinicke & Nauman 1981).

Systematiskt förs *algae* till undersäktet *Euthales* Hübner, 1820, vilket kännetecknas av att hangenitalierna har spetsiga genitalklaffar. De två andra behandlade arterna, *ravula* och *ereptricula* tillhör båda undersläktet *Bryophila* Treitschke, 1825, med rundade genitalklaffar. Hangenitalierna för de tre arterna avbildas av t ex Forster & Wohlfahrt (1971). Arternas flygtider sammanfaller och anges till juli—augusti (Koch 1972).

Ett varmt tack riktas till prof. E. Sylvén för tillåtelse att publicera fyndet, museiass. B. Gustafsson och A. Moberg för hjälp med fjärilsmaterial och litteratur och H. Hellberg för hjälp med fotografierna.

Litteratur

Boursin, C. 1952. Contributions à l'étude des Agrotidae trifinae. XLIX. Synonymi-Notizen nebst verschiedenen Bemerkungen III. — Z. f.lep. Krefeld, II:49—69.

Fibiger, M. & Svendsen, P. 1981. Danske natsommerfugle. Dansk Faunistisk Bibliotek. Bind 1. Klampenborg.

Forster, W. & Wohlfahrt, T. A. 1971. Die Schmetterlinge Mitteleuropas. Eulen (Noctuidae). Stuttgart. (Franchische Verlagshandlung).

Heinicke, W. & Nauman, C. 1981. Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Lepidoptera — Noctuidae 2. Tl. Beitr. Ent. 31:83—174.

Koch, M. 1972. Wir bestimmen Schmetterlinge. Band 3. Eulen. Neuman Verlag.

Mikkola, K. 1978. Cryphia ereptricula Tr. konstaterad i Finland. — Baptria 3/4:93.

Mikkola, K. & Jalas, I. 1979. Suomen Perhoset. Yökköset 2. Otava.

Nordström, F., Kaaber, S., Opheim, M. & Sotavalta, O. 1969. De fennoskandiska och danska nattflynas utbredning (Noctuidae). CWK Gleerup.

Šulçs, A. 1968. Neue und wenig bekannte Arten der Lepidopteren — Fauna Lettlands. 4. Mitteilung. — Ann. Ent. Fenn. 34:14—30.

Svensson, I., Gustafsson, B., Imby, L., Elmquist, H., Hellberg, H. & Palmqvist, G. 1987. Catalogus Lepidopterorum Sueciae. Stockholm.

Urbahn, E. & Urbahn, H. 1939. Die Schmetterlinge Pommerns mit einem vergleichenden Überblick über den Ostseeraum. — Stettin. ent. Ztg. 100:185—826.

Viidalepp, J. 1977. Catalogus Macrolepidopterorum Estoniae — Eesti Suurliblikate Nimestik. Abiks Loodusevaatlejale Nr. 72. Tartu.

Summary

Previously, the only known Swedish record of *Cryphia ereptricula* (Treitschke, 1825) was from the middle of the 1900th century. However, another specimen is now presented found in Scania in 1942. A short description of the species and a comparison with the closely related *C. ravula* (Hübner, 1813) and *C. algae* (Fabricius, 1775) are given. The distribution of the three species in North Europe is discussed.

G. Palmqvist, Svartbäcksgränsen 651, S—136 59 Haninge, Sweden.

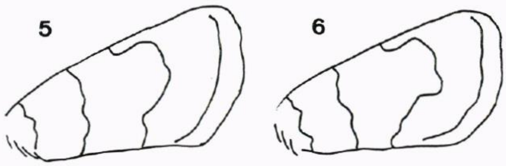

Fig. 5—6. *Cryphia*, höger framvinge med färgfältens konturer, speciellt mittfältets form. –5. *C. ereptricula* (Treitschke, 1825). –6. *C. algae* (Fabricius, 1775).

Shape of the ante- and postmedian fascia. Redrawn from Mikkola (1978).

Oxyethira falcata (Trichoptera, Hydroptilidae), en för Sverige ny nattslända

[*Oxyethira falcata* Morton, 1893 (Trichoptera, Hydroptilidae), a caddis fly species new to Sweden]

BO GULLEFORS

Hydroptilidae är en nattsländefamilj som är dåligt uppmärksammad i Sverige (Gullefors 1985, 1988). Trots att många av arterna är vanliga saknas helt noteringar i flera svenska landskap (Forsslund & Tjeder 1942, Forsslund 1953, Gullefors 1988). Att de så helt har försummats eller förbisetts torde i första hand bero på deras ringa storlek. Längden av framvingen varierar hos hydroptiliderna från 1,5 till 6,0 mm.

Den 31 juli 1988 fångades vid Forsån (63°00′N, 17°32′E) i Ångermanland en för landet ny nattsländeart: *Oxyethira falcata* Morton, 1893. En hane togs i en ljusfälla placerad intill åkanten.

Hans Malicky har kontrollerat bestämningen. Hanen är mindre än jämförda exemplar från Bulgarien, Grekland, Spanien och Tunisien (Malicky i brev). Främre vingen är 2,2 mm lång. Mosely (1939) och Malicky (1982) uppger vinglängden för arten till 3,5 mm och Kelley (1984) till 3,4 mm.

Oxyethira falcata förekommer i såväl sjöar som rinnande vatten i Europa, Mellanöstern, Nordafrika och stora delar av Asien (t ex Indien och Tibet) (Marshall 1978, Kelley 1984). I Norden har en-